

ฉบับที่ 02/2565

วันที่ 26 มกราคม 2565

ฐานะการคลังของรัฐบาลในช่วงไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2565
(ตุลาคม - ธันวาคม 2564)

นายพรชัย ฐีระเวช ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลังเปิดเผยฐานะการคลังของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดในช่วงไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2565 (ตุลาคม - ธันวาคม 2564) รัฐบาลมีรายได้นำส่งคลังทั้งสิ้น จำนวน 531,147 ล้านบาท ในขณะที่มีการเบิกจ่ายเงินงบประมาณทั้งสิ้น จำนวน 1,059,145 ล้านบาท โดยรัฐบาลได้กู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุล จำนวน 305,020 ล้านบาท ส่งผลให้เงินคงคลัง ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2564 มีจำนวนทั้งสิ้น 337,182 ล้านบาท

ฐานะการคลังของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดในช่วงไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2565
(ตุลาคม - ธันวาคม 2564)

หน่วย: ล้านบาท

	ไตรมาสแรก		เปรียบเทียบ	
	ปีงบประมาณ 2565	ปีงบประมาณ 2564	จำนวน	ร้อยละ
1. รายได้	531,147	618,223	(87,076)	(14.1)
2. รายจ่าย (2.1 + 2.2)	1,059,145	1,018,301	40,844	4.0
2.1 รายจ่ายปีปัจจุบัน	983,614	938,543	45,071	4.8
2.2 รายจ่ายปีก่อน	75,531	79,758	(4,227)	(5.3)
3. ดุลเงินงบประมาณ	(527,998)	(400,078)	(127,920)	(32.0)
4. ดุลเงินนอกงบประมาณ	(28,587)	(39,835)	11,248	28.2
5. ดุลเงินสดก่อนกู้ (3+4)	(556,585)	(439,913)	(116,672)	(26.5)
6. เงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุล	305,020	340,810	(35,790)	(10.5)
7. ดุลเงินสดหลังกู้ (5+6)	(251,565)	(99,103)	(152,462)	(153.8)
8. เงินคงคลังต้นงวด	588,747	572,104	16,643	2.9
9. เงินคงคลังปลายงวด	337,182	473,001	(135,819)	(28.7)

หมายเหตุ: ตัวเลขเบื้องต้น ณ วันที่ 13 มกราคม 2565

ที่มา: กรมบัญชีกลาง และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

โทร. 0 2273 9020 ต่อ 3556

ฐานะการคลังของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดประจำเดือนธันวาคม 2564
และในช่วงไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2565 (ตุลาคม - ธันวาคม 2564)

ในเดือนธันวาคม 2564 รัฐบาลขาดดุลเงินสด จำนวน 147,827 ล้านบาท โดยเป็นการขาดดุลเงินงบประมาณ จำนวน 107,965 ล้านบาท และเป็นการขาดดุลเงินนอกงบประมาณ จำนวน 39,862 ล้านบาท ส่งผลให้เงินคงคลัง ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2564 มีจำนวน 337,182 ล้านบาท โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ฐานะการคลังเดือนธันวาคม 2564

1.1 รัฐบาลมีรายได้ นำส่งคลัง จำนวน 183,780 ล้านบาท ต่ำกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้ว จำนวน 22,540 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 10.9) เนื่องจากการขยายเวลาการชำระภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ทำให้มีรายได้ที่จัดเก็บโดยกรมสรรพากรส่วนหนึ่งเลื่อนไปเข้าเดือนมกราคม 2565 นอกจากนี้การจัดเก็บรายได้ของส่วนราชการอื่นและการนำส่งรายได้ของรัฐวิสาหกิจที่ต่ำกว่าเดือนเดียวกันของปีก่อนเป็นสำคัญ

1.2 รัฐบาลมีการเบิกจ่ายเงินงบประมาณทั้งสิ้น จำนวน 291,745 ล้านบาท สูงกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้ว จำนวน 11,776 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 4.2) โดยเป็นรายจ่ายปีปัจจุบัน จำนวน 261,524 ล้านบาท สูงกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้วร้อยละ 5.8 และการเบิกจ่ายเงินจากงบประมาณปีก่อน จำนวน 30,221 ล้านบาท ต่ำกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้วร้อยละ 7.8 (ตารางที่ 1) โดยรายจ่ายปีปัจจุบันประกอบด้วย

1.2.1 รายจ่ายประจำ จำนวน 238,407 ล้านบาท สูงกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้วร้อยละ 6.9 โดยมีสาเหตุหลักมาจากกองทุนและเงินทุนหมุนเวียน กระทรวงการคลัง และกระทรวงสาธารณสุข เบิกจ่ายสูงกว่าช่วงเดือนเดียวกันปีที่แล้ว

1.2.2 รายจ่ายลงทุน จำนวน 23,117 ล้านบาท ต่ำกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้ว ร้อยละ 4.6 โดยมีสาเหตุหลักมาจากกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวงและหน่วยงานภายใต้การควบคุมดูแลของนายกรัฐมนตรี และรัฐวิสาหกิจ เบิกจ่ายต่ำกว่าช่วงเดือนเดียวกันปีที่แล้ว

การเบิกจ่ายเงินงบประมาณที่สำคัญในเดือนนี้ ได้แก่ รายจ่ายชำระหนี้ของกระทรวงการคลัง จำนวน 67,929 ล้านบาท งบรายจ่ายอื่นของกองทุนและเงินทุนหมุนเวียน จำนวน 27,084 ล้านบาท เงินอุดหนุนของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จำนวน 17,604 ล้านบาท งบลงทุนของกรมชลประทาน จำนวน 5,925 ล้านบาท งบลงทุนของกรมทางหลวง จำนวน 5,779 ล้านบาท เงินอุดหนุนของกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 5,575 ล้านบาท และเงินอุดหนุนของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จำนวน 4,496 ล้านบาท

ตารางที่ 1 การเบิกจ่ายเงินงบประมาณเดือนธันวาคม 2564

หน่วย: ล้านบาท

	เดือนธันวาคม		เปรียบเทียบ	
	2564	2563	จำนวน	ร้อยละ
1. รายจ่ายปีปัจจุบัน	261,524	247,180	14,344	5.8
1.1 รายจ่ายประจำ	238,407	222,957	15,450	6.9
1.2 รายจ่ายลงทุน	23,117	24,223	(1,106)	(4.6)
2. รายจ่ายปีก่อน	30,221	32,789	(2,568)	(7.8)
3. รายจ่ายรวม (1+2)	291,745	279,969	11,776	4.2

ที่มา: กรมบัญชีกลาง

1.3 ดุลการคลังรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสด ณ เดือนธันวาคม 2564 ขาดดุลจำนวน 147,827 ล้านบาท โดยเป็นการขาดดุลเงินงบประมาณ จำนวน 107,965 ล้านบาท และการขาดดุลเงินนอกงบประมาณ จำนวน 39,862 ล้านบาท ซึ่งมีสาเหตุหลักมาจากการถอนเงินฝากคลังของเงินกู้ภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 สุทธิ จำนวน 23,041 ล้านบาท การถอนเงินฝากของภาษีมูลค่าเพิ่มให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม หมวดที่ 12 จำนวน 9,353 ล้านบาท และการถอนเงินฝากคลังของกองทุนพระราชรัฐเพื่อเศรษฐกิจฐานรากสุทธิ จำนวน 4,034 ล้านบาท โดยรัฐบาลได้กู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุล จำนวน 55,105 ล้านบาท ส่งผลให้ดุลเงินสด (หลังกู้ชดเชยการขาดดุล) ขาดดุล จำนวน 92,722 ล้านบาท และเงินคงคลัง ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2564 มีจำนวนทั้งสิ้น 337,182 ล้านบาท (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ฐานะการคลังของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดเดือนธันวาคม 2564

หน่วย: ล้านบาท

	เดือนธันวาคม		เปรียบเทียบ	
	2564	2563	จำนวน	ร้อยละ
1. รายได้	183,780	206,320	(22,540)	(10.9)
2. รายจ่าย (2.1 + 2.2)	291,745	279,969	11,776	4.2
2.1 รายจ่ายปีปัจจุบัน	261,524	247,180	14,344	5.8
2.2 รายจ่ายปีก่อน	30,221	32,789	(2,568)	(7.8)
3. ดุลเงินงบประมาณ	(107,965)	(73,649)	(34,316)	(46.6)
4. ดุลเงินนอกงบประมาณ	(39,862)	(12,705)	(27,157)	(213.8)
5. ดุลเงินสดก่อนกู้ (3+4)	(147,827)	(86,354)	(61,473)	(71.2)
6. เงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุล	55,105	183,200	(128,095)	(69.9)
7. ดุลเงินสดหลังกู้ (5+6)	(92,722)	96,846	(189,568)	(195.7)
8. เงินคงคลังต้นงวด	429,904	376,155	53,749	14.3
9. เงินคงคลังปลายงวด	337,182	473,001	(135,819)	(28.7)

หมายเหตุ: ตัวเลขเบื้องต้น ณ วันที่ 13 มกราคม 2565

ที่มา: กรมบัญชีกลาง และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

2. ฐานะการคลังในช่วงไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2565 (ตุลาคม - ธันวาคม 2564)

2.1 รายได้นำส่งคลัง รัฐบาลมีรายได้นำส่งคลังทั้งสิ้น จำนวน 531,147 ล้านบาท ต่ำกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว จำนวน 87,076 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 14.1) เนื่องจากปีที่แล้วมีรายได้เหลือจากการขยายเวลาการชำระภาษีเงินได้นิติบุคคลมาจากปีงบประมาณ 2563 จำนวน 72,600 ล้านบาท ขณะที่การชำระภาษีเงินได้นิติบุคคลในปีงบประมาณ 2564 มีการนำส่งรายได้ภายในปีงบประมาณทั้งหมด ประกอบกับการจัดเก็บรายได้ของกรมสรรพสามิตที่ต่ำกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อน เนื่องจากการบริโภคได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

2.2 รายจ่ายรัฐบาล การเบิกจ่ายเงินงบประมาณของรัฐบาลมีจำนวนทั้งสิ้น 1,059,145 ล้านบาท สูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว จำนวน 40,844 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 4.0) โดยเป็นรายจ่ายปีปัจจุบัน จำนวน 983,614 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 31.7 ของวงเงินงบประมาณรายจ่าย จำนวน 3,100,000 ล้านบาท) สูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้วร้อยละ 4.8 และการเบิกจ่ายเงินจากงบประมาณปีก่อน จำนวน 75,531 ล้านบาท ต่ำกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้วร้อยละ 5.3 (ตารางที่ 3) โดยรายจ่ายปีปัจจุบันประกอบด้วย

2.2.1 รายจ่ายประจำ จำนวน 886,611 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 35.5 ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำหลังโอนเปลี่ยนแปลง จำนวน 2,494,738 ล้านบาท) สูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้วร้อยละ 2.4 โดยมีสาเหตุหลักมาจากรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินทุนสำรองจ่าย กองทุนและเงินทุนหมุนเวียน กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการคลัง และกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เบิกจ่ายสูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว

2.2.2 รายจ่ายลงทุน จำนวน 97,003 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 16.0 ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายลงทุนหลังโอนเปลี่ยนแปลง จำนวน 605,262 ล้านบาท) สูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้วร้อยละ 32.8 โดยมีสาเหตุหลักมาจากระบบคมนาคม รัฐวิสาหกิจ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงกลาโหม กระทรวงการคลัง หน่วยงานของรัฐสภา และกระทรวงสาธารณสุข เบิกจ่ายสูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว

การเบิกจ่ายเงินงบประมาณที่สำคัญ ได้แก่ รายจ่ายชำระหนี้ของกระทรวงการคลัง จำนวน 135,865 ล้านบาท งบรายจ่ายอื่นของกองทุนและเงินทุนหมุนเวียน จำนวน 105,867 ล้านบาท เงินอุดหนุนของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จำนวน 73,908 ล้านบาท งบรายจ่ายอื่นของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จำนวน 67,075 ล้านบาท เงินอุดหนุนของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จำนวน 51,129 ล้านบาท เงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 28,459 ล้านบาท รายจ่ายเพื่อชดใช้เงินทุนสำรองจ่าย จำนวน 24,961 ล้านบาท เงินอุดหนุนของกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 23,097 ล้านบาท และเงินอุดหนุนของสำนักงานประกันสังคม จำนวน 22,046 ล้านบาท

ตารางที่ 3 การเบิกจ่ายเงินงบประมาณในช่วงไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2565

(ตุลาคม – ธันวาคม 2564)

หน่วย: ล้านบาท

	ไตรมาสแรก		เปรียบเทียบ	
	ปีงบประมาณ 2565	ปีงบประมาณ 2564	จำนวน	ร้อยละ
1. รายจ่ายปีปัจจุบัน	983,614	938,543	45,071	4.8
1.1 รายจ่ายประจำ	886,611	865,525	21,086	2.4
1.2 รายจ่ายลงทุน	97,003	73,018	23,985	32.8
2. รายจ่ายปีก่อน	75,531	79,758	(4,227)	(5.3)
3. รายจ่ายรวม (1+2)	1,059,145	1,018,301	40,844	4.0

ที่มา: กรมบัญชีกลาง

2.3 ดุลการคลังรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดขาดดุล จำนวน 556,585 ล้านบาท โดยเป็นการขาดดุลเงินงบประมาณ จำนวน 527,998 ล้านบาท และขาดดุลเงินนอกงบประมาณ จำนวน 28,587 ล้านบาท ซึ่งมีสาเหตุหลักมาจากการถอนเงินฝากของภาษีมูลค่าเพิ่มให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม หมวดที่ 10 - 12 จำนวน 31,000 ล้านบาท ทั้งนี้ มีเงินฝากของกองทุนประชารัฐเพื่อเศรษฐกิจฐานราก สุทธิ จำนวน 2,856 ล้านบาท โดยรัฐบาลได้กู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลจำนวน 305,020 ล้านบาท ส่งผลให้ดุลเงินสดหลังกู้ (หลังกู้ชดเชยการขาดดุล) ขาดดุล จำนวน 251,565 ล้านบาท และเงินคงคลัง ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2564 มีจำนวนทั้งสิ้น 337,182 ล้านบาท (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 ฐานะการคลังของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดในช่วงไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2565
(ตุลาคม - ธันวาคม 2564)

หน่วย: ล้านบาท

	ไตรมาสแรก		เปรียบเทียบ	
	ปีงบประมาณ 2565	ปีงบประมาณ 2564	จำนวน	ร้อยละ
1. รายได้	531,147	618,223	(87,076)	(14.1)
2. รายจ่าย (2.1 + 2.2)	1,059,145	1,018,301	40,844	4.0
2.1 รายจ่ายปีปัจจุบัน	983,614	938,543	45,071	4.8
2.2 รายจ่ายปีก่อน	75,531	79,758	(4,227)	(5.3)
3. ดุลเงินงบประมาณ	(527,998)	(400,078)	(127,920)	(32.0)
4. ดุลเงินนอกงบประมาณ	(28,587)	(39,835)	11,248	28.2
5. ดุลเงินสดก่อนกู้ (3+4)	(556,585)	(439,913)	(116,672)	(26.5)
6. เงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุล	305,020	340,810	(35,790)	(10.5)
7. ดุลเงินสดหลังกู้ (5+6)	(251,565)	(99,103)	(152,462)	(153.8)
8. เงินคงคลังต้นงวด	588,747	572,104	16,643	2.9
9. เงินคงคลังปลายงวด	337,182	473,001	(135,819)	(28.7)

หมายเหตุ: ตัวเลขเบื้องต้น ณ วันที่ 13 มกราคม 2565

ที่มา: กรมบัญชีกลาง และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง